

KEİPA Genel Kurulu Yirmi Dördüncü Oturumu

" İnsanların ve Malların Sınırlardan Geçiş Hareketlerinin Kolaylaştırılması"

Hakkındaki Tavsiye Kararı 78/2004 *

I. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi:

1. Bölgenin ekonomik gelişmesi ve organizasyonun daha geniş oranda entegrasyon ve birleşme amacına ulaşılabilmesi için, mal ve insanların sınırlardan geçiş hareketlerinin kolaylaştırılması açısından, KEİ üye ülkeleri arasındaki işbirliğini güçlendirmeyi *arzu etmektedir*;
2. Karadeniz bölgesinde mal ve insanların hareketlerinde, yalnız altyapı yetersizliğinden değil ve fakat aynı zamanda kurumsal, düzen ve politik engeller nedeniyle de büyük yetersizliklerin bulunduğunu *kabul etmektedir*;
3. Bu gibi ortak sorunlara çözüm bulmak üzere, ulusal politikalar yanında, bölgesel işbirliği çerçevesinde verimli ve yeni yaklaşımlar oluşturulması gerektiğini *vurgulamaktadır*;
4. Mal ve insanların sınırlardan geçiş hareketlerinin kolaylaştırılması konusundaki kararlılığını tekrarlamakta ve KEİ'ye Üye Ülkeler Arasındaki Gümrük Kurallarının İyileştirilmesi hakkındaki 1/1994 sayılı; KEİ'ye Katılan Devletlerin Gümrük Kurallarının İyileştirilmesi hakkındaki 20/1997 sayılı; KEİ Serbest Ticaret Bölgesi: Yeni Avrupa Yapılanmasının Bölümü hakkındaki 20/1997 sayılı; KEİPA Üyesi Ülkeler arasındaki Vize Kolaylıkları hakkındaki 7/1994 sayılı; Yürütme, Gümrük ve Muhaceret Makamları Arasında İşbirliği İçin Yasama Çerçevesi hakkındaki 43/2000 sayılı tavsiyeleri özellikle *vurgulamaktadır*;
5. KEİ'ye Üye Devletlerin, uluslararası organizasyonlara katılımlarından ve özellikle Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu, Avrupa Konseyi, Dünya Ticaret Organizasyonu ve Avrupa Birliği ile ilgili uluslararası anlaşmaları ve deklarasyonları kabul etmelerinden doğan yükümlülüklerinin farkındadır;

* Raportör: **Sayın Ali TEMUR** (Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu Başkanı, Türkiye) 24 Kasım 2004 tarihindeki Asamble müzakereleri (bkz Doc.GA24/EC23/REP/04/tr, Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu'nun "İnsanların ve Malların Sınırlardan Geçiş Hareketlerinin Kolaylaştırılması" hakkında, 14 Eylül 2004 tarihinde Tiflis'te görüşülmüş olan raporu; Raportör: Sayın Mykola Yankovsky (Ukrayna).

Metin 24 Kasım 2004 tarihinde, Antalya'da 24.ncü Genel Kurul tarafından kabul edilmiştir.

6. Avrupa Birliği'nin paralel derinleşme ve genişleme süreçlerinin, bölgesel entegrasyon süreci için muhtemel olumsuz sonuçları ile, mal ve insanların KEİ üye ülkeleri arasında serbestçe hareket edebilmelerine bir engel oluşturabileceği konusundaki ilgisini *belirtmektedir*;

7. Tarihi bir politik, sosyal, ekonomik ve kültürel birlik ve uyum seviyesine ancak yakın zamanda ulaşmış olan bir kıtanın halklarını, devletlerini ve pazarlarını bölmeye kalkışacak her türlü engellemelere kesin bir şekilde karşı olduğunu *ifade etmektedir*;

8. Politikaların, mal ve insanların dünya üzerindeki hareketlerinin şaşırtıcı boyutlara varan artışının yarattığı, yürürlükteki ve gelecekteki meydan okumalara adapte olmalarının zorunlu olmasından dolayı, mal ve insanların KEİ üyesi ülkeler arasında serbestçe hareket edebilmeleri konusunun üzerinde yeniden düşünülmesine ve genişletilmesine gereksinim olduğuna, AB genişlemesinin kıta üzerinde ve Karadeniz bölgesinde karşı karşıya sınır aşımı hareketleri yarattığına, daha açık fakat aynı zamanda da daha güvenli sınır taleplerinin getirdiği sorunlar ile ilgilenmek üzere ülkeler arasında gelişmiş ve verimli bir işbirliğine olan gereksinimin kaçınılmazlığına *inanmaktadır*;

9. 21. yüzyılın belası olan terörün tehdit ve sorunlarının çoğalmasını göz önünde bulundurarak, KEİ üyesi ülkeler tarafından ekonomik işbirliği kapsamındaki çalışmalarda terör tehditlerinin önlenmesine ve KEİ bölgesinde güvenliğinin artırılmasına yönelik tedbirlerin öngörülmesi *gerekmektedir*.

II. Bu nedenle **Parlamentar Asamble**, KEİ'ye katılmış olan devletlerin ulusal meclislerine ve hükümetlerine çağrıda bulunmaktadır:

A. Malların sınırlar aşan hareketlerini kolaylaştırma alanında:

i. tarifeler ve ücretlerle ilgili olarak anlaşılır yükümlülükler belirlemek suretiyle gümrük yöntemlerine uyum getirmeye ve sadeleştirmeye; belge ve veri formalitelerine gerekli *ilgiyi göstermelerine*; ve etkili kontroller yapabilmek için elektronik veri işleme, veri takası ve analiz metotları gibi yeni teknolojileri *sunmalarına*;

ii. gümrük yasalarında ve yöntemlerinde şeffaflığı *sağlamalarına* ve özellikle kamu hizmetlerinde yozlaşmayı önlemek için bürokratik formalitelerin ve fırsatların ortadan kaldırılmasına yönelik *önlemleri almalarına*;

iii. transit geçiş için aslında nelerin gerektiğine dair sınır işlemleri düzenlenmesinin yapılmasıyla, ve özellikle yoksul kesimlerde etkili bölgesel transit geçiş sistemleri oluşturulmasını özendirmek suretiyle yasadışı ayrımcılığın kapsamını azaltarak transit geçiş serbestliğinin gerçek olarak uygulamaya konmasının *sağlanmasına*;

iv. Uluslararası Standartlar Organizasyonu'nun standartlarının mümkün olduğunca daha kapsamlı olarak uygulanmasını teşvik ederek, üye ülkelerin mevcut standartlarının ve sertifikasyon sistemlerinin uyumlu hale getirilmesi amacına yönelik gerekli adımların *atılmasına*;

v. malların bölgede sınır aşan hareketleri ile ilgili olan önemli bazı konuların, diğerlerinin yanında "KEİ bölgesinde malların karayolu ile nakledilmelerinin kolaylaştırılması hakkında Mutabakat Belgesi"nin koşullarına uygun olarak, uyumlu hale getirilmelerine yönelik işbirliğinin geliştirilmesine, ve özellikle;

- a. karşılıklı ve transit taşımacılıkta karayolu taşımacılığı işleticilerinin ortak çıkarlarına dayalı katılımları ile engellerin kaldırılmasına dayalı olarak malların karayolu ile taşınmasının dereceli olarak serbestleştirilmesine yönelik eşgüdümlü *adımlar atılmasına*;
- b. uluslararası karayolu taşımacılığında ek ve tamamlayıcı kapasite sağlamak üzere yeterli entegre nakliye hizmetlerinin *sunulmasına ve özendirilmesine*;
- c. Dünya Gümrük Teşkilatı ile Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomi Komisyonu himayesi altında oluşturulmuş bulunan anlaşma ve konvansiyonlara ve ikili anlaşmalar ve gümrük konusunda ortak yardım programlarına mümkün olduğunca kısa zamanda katılmasına ve ayrıca, ulusal yasalarını, Avrupa Topluluğu'nun uluslararası karayolu taşımacılığı ile nakledilen malların ağırlıkları ve ebatları, tehlikeli malların taşınması, bazı sosyal kuralların uygulanması gibi alanlardaki düzenleyici kuralları çerçevesinde uyumlu hale getirmeye *çaba göstermelerine*;
- d. karayolu ile uluslararası taşınan malların ücretlendirilme politikalarının dereceli olarak uyumlu hale getirilmesine ve rasyonalize edilmesine, ve ilgili ücretlendirme politikaları ile birleştirilmesine, maliyetle ilişkili olma prensiplerine, ayırım yapmamaya ve şeffaflığa *önem vermeye*;
- vi. KEİ bölgesi içinde malların ülkeler arasındaki hareketini olumsuz olarak etkileyen ticaret vergilerini ve diğer engelleri azaltmak suretiyle diğerleri arasında bölgesel ticareti serbestleştirmeyi *hızlandırmaya*. KEİ Ekonomik Gündeminde belirtilmiş olduğu üzere, bu yönde gösterilecek olan çabalar şunları içerebilir;
- a. Üye Devletlerin halen verimli bir ticaret için engel oluşturan yasal koşullarının gözden geçirilerek düzeltilmesi;
- b. bireysel ülkelerde özel sektöre haksız yere zarar verilmesini önlemeye dikkat göstererek, bu gibi engellerde azaltıma gidilmesinin teşvik edilmesi;
- c. koruyucu önlemlerin olmaması halinde yine de rekabet edebilir olabilmelerini sağlamak üzere, üye devletlerde önemli sektörlerde belirli teşvikler sağlanması olanaklarının araştırılması;
- vii. diğerlerine ilave olarak, gümrüklerde uzmanlıkları paylaşmak üzere tasarlanmış olan teknik işbirliği programlarında güçlendirme ve katılım suretiyle, gümrüklerin modernizasyonunu ve kapasite yaratılması için önlemler alınmasını *başlatmak*;
- viii. sınır aşımı işlerin iyileştirilmesini kolaylaştırmak ve özendirmek için, çalışma ortamı (kamu - özel seviyede) *oluşturmak*;
- ix. KEİ bölgesindeki sınır aşımı yöntemler ve şartlar hakkında bilgi yayımlamak üzere sınır aşma kolaylıkları hakkında müşterek bir web sitesi veya bilgi sistemi *oluşturmak*;
- x. KEİ çerçevesini kullanmak suretiyle, bilgi ve deneyim teatisinde bulunmak ve faaliyetleri ve yapılan değişiklikleri koordine etmek üzere, üye devletlerin taşımacılık, gümrük ve diğer temsilcileri arasında düzenli sınır ötesi işbirliği toplantıları *düzenlemek*. Bir yaklaşım şekli de, öncelikli amacı sınır ötesi işbirliğinde farklı kurumlar arasındaki entegrasyonu güçlendirmek olan az sayıda ortak projelerin belirlenmesi olabilir;

- xi. gümrük etkinlikleri alanında karşılıklı yardımlaşma hakkındaki ikili anlaşmaları *geliştirmek*;
- xii. artan mal ve insan trafiğinin gereksinimlerini karşılamak üzere sınır kapılarındaki altyapıyı *iyileştirmek*;

B. İnsanların sınır aşan hareketleri alanında

- i. Avrupa Konseyi'nin kişilerin ve polisin serbest hareket etmeleri alanındaki konvansiyonlarını, sözleşmelerini ve diğer antlaşmalarını, ve Kurulum Hakkındaki 1955 Avrupa Konvansiyonu, Avrupa Konseyi Üyesi Devletler arasında İnsanların Hareketlerini Düzenleyen Kurallar hakkındaki 1957 Avrupa Sözleşmesi, Misafir İşçilerin Yasal Statüleri hakkındaki Avrupa Konvansiyonu, Bölgesel Toplumlar veya Makamlar Arasında Sınır Ötesi İşbirliği hakkındaki Avrupa Çerçeve Konvansiyonu, Ceza Konuları ve İlgili Protokollerinde Karşılıklı İşbirliği hakkındaki 1959 Avrupa Konvansiyonu, ve diğerleri gibi adli konulardaki işbirliklerini *onaylamak ve gecikmeksizin uygulamaya koymak*;
- ii. 1990 Schengen Konvansiyonu'na taraf olan devletler için, vizelerin çabuk, etkin ve uygun bir şekilde verilmesini ve AB üyesi olmayan komşu ülkelerle sınır geçişlerinin sayısının ve tesislerinin iyileştirilmesini sağlamak üzere KEİ üyesi devletlerdeki konsolosluk hizmetlerini *genişletmek*;
- iii. KEİ bölgesinden gelen iş adamlarının giriş/çıkış ve ikamet kayıtlarının idaresiyle doğrudan ilişkili olan politikalar ve işlemler ile ilgili yasal belgeleri, her bir üye ülkenin kendi uluslararası anlaşmalarına ters düşmeyecek şekilde *gözden geçirmek*;
- iv. ilgili ulusal makamları, formaliteleri sadeleştirme, vize alınması için gereken zamanın kısaltılması ve mevcut olan diğer anlaşmalara bakılmaksızın bir yıl geçerli çoklu giriş vizelerinin verilmesi amacıyla yönelik olarak, vize vermeyi kolaylaştırma ve vize ücretlerini özellikle iş adamları, sınır bölgelerinde ikamet etmekte olanlar, sınır ötesi yasal ve küçük işler yapanlar ve uluslararası karayolu nakliyeciliği yapan profesyonel sürücüler için mümkün olan en alt seviyede tutmak olanaklarını araştırılmaları için *teşvik etmek*;
- v. KEİ üyesi devletlerin vatandaşlarınca yapılacak olan politik, diplomatik seyahatler ve resmi görevler için, vize işlemlerini kolaylaştırmak ve hatta mümkün olduğunca onlara vize kurallarından muafiyet tanımak veya ücretsiz, hızlı, hemen ve resmi görevlerinin süresi kadar vize vermek için özel koşullar *belirlemek*;
- vi. seyahat belgelerinin, sahte ve hileli kullanımlarına karşı önlemler sağlamak, ve böylelikle vize rejimlerinin serbestleştirilmesini kolaylaştırmak amacıyla standardizasyon için prensipler *oluşturmak*,

III. **Parlamentar Asamble**, KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni bu tavsiyeyi dikkate almaya davet eder.